

CREATION OF LOGISTICS AS THE SCIENCES: THEORETICAL STUDIES

© 2014

A.V. Koval, the doctor of sciences from the state administration, professor of the chair
«Social work, administration and pedagogy»
Chornomorsky Reigning universitet named by Peter Mogila, Nikilaev (Ukraine)
A.V. Kornietskiy, – the dean of the department of sea and river transport,
*Kyiv State Academy of Water Transport named after Hetman
Petro Konashevich Sagaydachnyi, Kiev (Ukraine)*

Annotation: Article is devoted to the emergence of logistics premises of its development, terminological based logistics phase of development of logistics as a science. One of the most effective tools for movement of material, financial, information and other resources and the production is logistics. Logistics fairly young science, so the concept of logistics is substantial controversy regarding its use. In connection with the establishment of a market economy appeared and began to actively develop new scientific and practical direction - logistics. Including the fact that its use is caused by new economic realities, logistics is not as widely used domestic business as in foreign countries.

Keywords: theory, science, the concept of logistics, nature, study approaches, enterprise efficiency, market, material flows, information flows.

УДК 338.43.01:636.2:658.512

МЕХАНИЗМ ОЦЕНКИ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ СИСТЕМ ОТРАСЛИ СВИНОВОДСТВА В УСЛОВИЯХ РЫНКА

© 2014

В.В. Лагодиенко, доктор экономических наук, профессор кафедры
«Мирового сельского хозяйства и экономического отношения»
Николаевский национальный аграрный университет, Николаев (Украина)
В.М. Орел, кандидат экономических наук, доцент кафедры «Менеджмента и логистики»
Одесская национальная академия пищевых технологий, Одесса (Украина)

Аннотация: В статье исследованы и обоснованно параметры механизма оценки экономического потенциала производственных систем и создание действенного уровня производства в отрасли свиноводства на продовольственном рынке. Установлено, что современное развитие производственных систем включает в себя рынок экономического потенциала. Выяснено, что для прогрессивного рынка характерно стирание государственных границ, формирование глобальных рынков товаров, услуг, технологий, информации, рабочей силы, капиталов и валют.

Ключевые слова: товаропроизводитель, экономический потенциал, конкурентоспособность, предложение, спрос, производственные расходы, рынок.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Інтенсифікація свинарства полягає в ефективнішому використанні механізму економічного потенціалу на ринку основних засобів виробництва, підвищенні їх продуктивності, поліпшенні відгодівельних та м'ясо-сальних якостей одержуваного приплоду, зниженні собівартості виробленої продукції. Серед актуальних проблем виробничих систем в свинарстві, що ґрунтуються на фундаментальній прикладній науці та тісному зв'язку її з виробництвом, першочерговими є такі, які б могли підвищити та спростити вихід галузі свинарства на ринок конкурентоспроможності:

- ефективне використання цього потенціалу забезпеченням оптимальних умов;
- розробка сучасних технологій у племінному й товарному свинарстві, що забезпечують тварин міцним здоров'ям, та максимальне проявлення продуктивності;
- поліпшення форм організації та стимулювання праці при різних варіантах. Для поліпшення роботи галузі свинарства, виведення її на світовий рівень, повного використання біологічних властивостей свиней для потреб людини необхідно докорінно поліпшити систему розведення й племінної роботи в свинарстві з чітким поєднанням племінних і товарних господарств, зміцнити кормову базу, та впровадити у виробництво найновіші технології і наукові досягнення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ринок завжди цікавив економістів. Такі видатні вчені, як Л.І. Абалкін, Й.А. Шумпетер, В. Швець, А. Стасів, Р. Тис, С. Фішер, Р. Дорнбуш, Р. Шмалензи, Г. Фандель та інші, створили оригінальні концепції ринку. Сучасний американський економіст Ф. Котлер характеризує ринок як сукупність існуючих і потенційних покупців товару, підкреслюючи особливу роль покупців. Англійська енциклопедія позиціонує ринок як сукупність

механізмів, за допомогою яких виконується обмін товарами й пропозиціями в наслідок контактів клієнтів і продавців один з одним. Контакт має можливість виконуватися прямо - або ж через персональних посередників або організації. Видатний економіст Й.М. Буднікевич та Ковальчук М.І визначали ринок як складний передавальний устрій, який дозволяє з найбільшою повнотою й ефективною використовувати інформацію, неухажну серед незліченної безлічі індивідуальних агентів [1].

Формулювання цілей статті. Дослідження та обґрунтування параметрів механізму оцінки економічного потенціалу виробничих систем та створення дієвого рівня виробництва в галузі свинарства на продовольчому ринку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Підвищення ефективності виробничих систем означає, що на кожен одиницю витрат і застосованих ресурсів одержують більше продукції і доходу. А це має велике значення як для всього народного господарства так і для кожного підприємства галузі свинарства та населення країни. Основний критерій економічного потенціалу застосовується на всіх рівнях - на підприємствах, у галузях, у народному господарстві в цілому і є орієнтиром при виборі найбільш раціональних варіантів використання ресурсів. В галузі свинарства народного господарства цей критерій набуває конкретної форми. У даному господарстві ним є збільшення виробництва чистої продукції при найменших витратах засобів і праці на основі раціонального використання земельних, матеріальних, трудових ресурсів. Кінцевим ефектом тут є обсяг валової продукції без спожитих засобів виробництва (амортизаційних відрахувань, вартості кормів тощо). Для обґрунтування напрямів та виявлення резервів підвищення ефективності виробництва необхідно здійснити оцінку різних явищ, що відбуваються в цій галузі. Але на основі одного критерію

цього зробити не можна. Тому потрібні конкретні показники, що відображують вплив різних факторів на процес виробництва. Лише система показників дає змогу провести комплексний аналіз і зробити правильні висновки щодо напрямів та резервів підвищення економічної ефективності виробництва.

На ринку виробництва виграє товаровиробник, конкурентоспроможність продукції якого більше. Прогресивний ринок більше перетворюється в ринок новинок, з цих причин новизна стала найголовнішою властивістю продуктів і послуг, яка робить їх конкурентоспроможними. Новими вважають продукти й пропозиції, у яких немає аналогів, також поліпшені варіанти, або модифікації існуючих. Ринок цікавлять умови нововведення: у обладнання, які гарантують продуктивність, тривалий строк експлуатації; у дизайн, які роблять продукцію комфортно й естетичною; збільшують рентабельність виробництва. Для прогресивного ринку характерно стирання державних кордонів, формування глобальних ринків товарів, послуг, технологій, інформації, робочої сили, капіталів і валют.

Роль ринку в економіці зумовлюється насамперед з механізмом оцінки економічного потенціалу. По-перше, ринок через механізм конкурентної боротьби сприяє розумному розподілу ресурсів. По-друге, ринок дуже впливає на розмір і структуру поведінки, пристосовуючи її через вартість до платоспроможного попиту. По-третє, ринок оздоровлює економіку, звільняючи її від безприбуткових, неконкурентоспроможних підприємств. По-четверте, ринок змушує покупця підбирати структуру споживання, належну його заробітку й цінам. В-п'ятих, ринкові розцінки виступають носіями фінансової інформації, сповіщаючи про наявність або ж недоступність продуктів, чисельність й властивості, витрати їх виробництво.

Ринки можна позначати за об'єктами покупки-продажу, типом конкурентної боротьби, територіальним показником.

По об'єктах купівлі-продажу розпізнають ринок продуктів, послуг і інформації, ринок капіталів і ринок робочої сили. На основі цих об'єктів визначається пропозиція або ж ринкові фонди в районі, яких формують районні виробники худоби, птиці й м'ясної продукції, також завезення з інших регіонів або через кордон. Обсяг попиту, або ж рівень попиту, зумовлюється загальним попитом населення з урахуванням значення заробітків населення. Найбільш головними складовими ринку вважаються: попит, пропозиція, ринкова вартість, конкуренція. Попит представляє пред'явлену на ринку необхідність у товарах за явний період часу

Загалом механізм оцінки економічного потенціалу полягає в об'єднанні підприємств різних галузей: розширює конкурентоспроможний сегмент організації в такій же галузі або ж через джерела сировини й початкових матеріалів, або в напрямку остаточних покупок готової продукції. Організація має можливість втілювати в життя метод власних виробничих потужностей, що охоплюють інші частини вже існуючих підприємств [2 с.688].

Для розуміння суті потенціалу виробничих систем галузі свинарства важливо зазначити, що вони стосуються якоїсь роботи та її оцінки з позиції мети підприємства й обчислюються за певний період. На рівні підприємств існують два підходи до визначення витрат виробництва: бухгалтерський (фінансовий) і економічний (управлінський). Групування витрат за економічними елементами передбачає об'єднання окремих їх видів за ознакою їх однорідності, безвідносно до того, на що і як вони використовуються. За такого підходу можна виділити такі витрати: матеріальні, на оплату праці, відрахування на соціальні потреби, амортизація, інші. Групування витрат за статтями собівартості забезпечує виділення витрат, пов'язаних з виробництвом окремих видів продукції. Продовженням такого підходу до групу-

вання витрат є їх розподіл на прямі і непрямі в залежності як вони відносяться на собівартість продукції.

Витрати на виробництво продукції є сумою частини ресурсів, використаних для виробництва цієї продукції. Науково обґрунтована класифікація витрат за найбільш суттєвими класифікаційними ознаками з однієї сторони, і не менш чітка систематизація чинників, що формують ці витрати, є двома обов'язковими основними елементами загальної системи економічного механізму формування виробничих витрат.

У цей час актуальними є нові концепції екосистем бізнесу, які трактують конкурентну боротьбу не як змагання, як спільну роботу для досягнення поставлених цілей. Співіснування неідеальної конкурентної боротьби та підйом полягає не у ціновій конкурентній боротьбі. Це може стати каталізатором до короткотермівової віддачі.

Створення однакових критеріїв конкурентної боротьби збільшує можливість свіжих стратегічних рішень, на базі яких підприємство домінує на ринку. Пріоритетною функцією вважається підтримка державою малого підприємництва через створення механізмів захисту прав власності.

Конкурентне середовище залежне від значення вхідних і початкових бар'єрів на галузевий ринок. Мова йде не лише тільки про бар'єри входу у виробництво, але й про бар'єри входу в торговельну мережу. Саме даний вид бар'єрів має для фірм харчової індустрії актуальне значення. Таким чином, для ефективного виробництва свинини необхідно досягнути конкурентоспроможних показників продуктивності тварин, ощадливого витрачання кормових ресурсів, мати можливість вийти на ринки збуту шляхом кооперування, створення між-професійних організацій і витіснити посередницьку діяльність або ж обмежити її цивілізованими нормами маржі (2-7% до витрат виробництва). Зменшаться роздрібні ціни на свинину, зросте обсяг реалізації, а прибуток у справедливій й обґрунтованій частці одержать усі учасники ринку із загального прибутку від діяльності ринку свинини.

При усуненні недоліків, які обмежують конкурентний доступ товаровиробників до ринку, найбільш проблематичним залишиться розв'язання завдання щодо досягнення рівнів продуктивності свиней, що гарантуватиме конкурентоспроможне виробництво, завоювання ринків збуту й успішне закріплення на них як гарантії необхідності розробки й реалізації довгострокової стратегії у цій галузі [3 с.48].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Чимала суспільна значимість проблеми задоволення потреб населення в м'ясі й м'ясних продуктах, необхідність пріоритетного вирішення цього завдання, характер виробничих і фінансових взаємозв'язків між тваринництвом і м'ясопереробною індустрією, які беруть участь у випуску остаточної продукції, роблять необхідним становлення м'ясного підкомплексу. Практична реалізація даних заходів на довготривалий період викликає потребу визначення пріоритетних напрямків становлення м'ясного підкомплексу. Ця орієнтація враховує не стільки підвищення виробництва м'яса худоби й птиці, але й найбільш повне його використання методом актуальної доставки й переробки, ліквідацію втрат на всіх стадіях виробництва м'яса й м'ясопродуктів, комплексного застосування всіх компонентів вторинної сировини. Це означає, крім того, підвищення виходу остаточної продукції й удосконалювання збалансованості виробничих ланок м'ясного підкомплексу, найбільш дієве функціонування виробничого потенціалу на всіх етапах. Отже, формування й становлення м'ясного підкомплексу зобов'язано відбуватися з урахуванням росту в його структурі питомої ваги.

Виробники свинини по всьому світу знають про коливання на ринку свинини. Якщо зростає ціна – надходить більше інвестицій, доки виробництво не сягне

рівня, коли попит буде задоволено, і ціни почнуть падати. Якщо ціни різко впадуть, неефективні виробники вийдуть з ринку, і ціни знову зростуть. Виробники свинини завжди працюють в умовах такої циклічності.

Спостерігаючи за розвитком світових виробництв, аналізуючи їх результати, можемо зробити висновок, що європейський ринок диверсифікований за продуктовою лінійкою і знаходиться у жорстких конкурентних умовах. Там виробники підлаштовуються під потреби зовнішнього ринку та клієнтів, тому випускають вузькоспеціалізовану продукцію, яка реалізується і експортується у тій формі, на яку є попит. Ми ж знаходимося на стадії, коли більшість свинарських підприємств України не мають власної переробки і реалізують

продукцію у напівтушах. Нам треба спрямовувати розвиток таким чином, щоб не просто виробляти продукцію і потім шукати, хто б її купив, а випускати її саме у тому вигляді, на який є максимальний попит.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Буднікевич І.А., Ковальчук М.І. Ковальчук М.І. Економічний аналіз діяльності підприємств АПК. : Підручник. - К. : КНЕУ, 2005. – 352 с.
2. Савицька Г.В. Аналіз господарської діяльності підприємств. - Мінськ:Нові знання, 2005. - 688 с.
3. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз. Навчальний посібник. - 3-тє видання, виправлене і доповнене. - Львів: «Магнополія плюс», 2006. - 48 с.

МЕХАНІЗМ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВИРОБНИЧИХ СИСТЕМ ГАЛУЗІ СВИНАРСТВА В РИНКОВИХ УМОВАХ

© 2014

В.В. Лагодієнко, доктор економічних наук, професор кафедри
«Світового сільського господарства та ЗЕД»

Миколаївський національний аграрний університет, Миколаїв (Україна)

В.М. Орел, кандидат економічних наук, доцент кафедри «Менеджменту і логістики»
Одеська національна академія харчових технологій, Одеса (Україна)

Анотація: У статті досліджено та обґрунтовано параметри механізму оцінки економічного потенціалу виробничих систем та створення дієвого рівня виробництва в галузі свинарства на продовольчому ринку. Встановлено, що сучасний розвиток виробничих систем включає в себе ринок економічного потенціалу. З'ясовано, що для прогресивного ринку характерно стирання державних кордонів, формування глобальних ринків товарів, послуг, технологій, інформації, робочої сили, капіталів і валют.

Ключові слова: ринок, товаровиробник, економічний потенціал, конкурентоспроможність, пропозиція, попит, виробничі витрати.

MECHANISM OF THE ESTIMATION OF THE ECONOMIC POTENTIAL OF THE PRODUCTION SYSTEMS OF THE BRANCH OF HOG BREEDING UNDER THE CONDITIONS OF THE MARKET

© 2014

V.V. Lagodienko, doctor of economical science, professor of the chair
«World agriculture and the economic relation»

Nikolaevskiy national agrarian university, Nikolaev (Ukraine)

V.M. Orel, candidate of economical science, associate professor of the chair
«Management and the logistics»

Odessa National Academy of the Food Technologies, Odessa (Ukraine)

Annotation: The article investigates the parameters and reasonable mechanism for evaluating the economic potential of production systems and the creation of an effective level of production in the pig industry in the food market. It has been established that the modern development of production systems includes the market's economic potential. It was found that for a progressive market characterized by erasing national borders, the formation of global markets for goods, services, technology, information, labor, capital and currency.

Keywords: commodity producer, economic potential, competitive ability, proposal, demand, production expenditures, market.